

κῆρος, τότε ἐφαρμόζονται εἰς τὴν Αἰνείδαζ ὡς τὰ ἐπὶ αὐτοῦ ἦσαν γραπτὰ ἀνέκαθεν, ἢ ὅτι ἦσαν καὶ εἰς τὴν Ἰλιάδα, εἰς τὸν Μίλτιωνά ὡς καὶ εἰς ἀνάγκη νὰ εἶναι γραπτὰ. Ὅσον δυσκατανόητος καὶ ἀνφρίνηται εἰς τὰς νεωτέρας; ἡμῶν ἔξεις ἢ σύνθεσις καὶ τοῦ Οὐχλτασκόπου, ὡς καὶ εἰς τὰ πινυρχαία ἀπομνημονεύσεις ἀγγράφων ποιημάτων τοιαύτης ἐκτάσεως, ἀλλ' ὅτι αὕτη δὲν εἶναι ἀθύρησις ἀπεδείχθη διὰ διαφόρων παραδειγμάτων, ἐκτὸς ὅτι καὶ ἡ ἀναλογία ὅλης τῆς πινυρχαίας ἐλληνικῆς φιλολογίας ταῦτο φρίνηται ἐνδεικνύοντα. Ἡμεῖς μὲν ὅτι ἀκόμη ἐπὶ χρόνῳ κατὰ σύγκρισιν μεταγενεστέρων ἢ ἀπὸ μνήμης ἀπαγγελία ἦν ὁ μόνος τρόπος τῆς διαδόσεως, ἢ, ἂν ἡ ἐκρηκτικὴ ἐπιτρέπεται, τῆς δομητικῆς τῆς ποιήσεως ἐν Ἑλλάδι. Πῶς νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ τόσον ἀρχαιότερα ἐλληνικὰ ἐπὶ διαδίδαντο κατὰ τῶν ἄλλων; Καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι αὐτὸς ὁ Ὅμηρος, ἂν ὅχι καὶ οἱ διάδοχοί του, ἐπρεπε νὰ δύναται ν' ἀπαγγέλλῃ τὸ ὅλον τῶν ποιημάτων του; Διότι εἰς τὴν ἡμετέραν πρόθεσιν ὀλίγον συμβάλλεται ἂν ὁ Ὅμηρος ἔγραψεν ὁ ἴδιος, ἐν ὅτῳ δὲν δυνάμεθα ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ἡ γραφὴ ἦν κοινὴ καὶ εὐχρηστὸς εἰς βιβλίον ἂν οὐδ' ὁ θερμότερος αὐτῆς συνήγορος δύναται νὰ παραδεχθῇ. Ἡ ὑπαρξὶς ἐνὸς μόνου ἢ δύο ἀντιγράφων τῆς Ἰλιάδος καὶ Οδυσσεύς δὲν ἤθελεν ἀπαλλάξαι τῆς ἀνάγκης τῆς διαδόσεως αὐτῶν διὰ προφορικῆς ἀπομνημονεύσεως ἐν σχολῇ ὁμηριδῶν διαδοχικῇ, ἂν ἐπρόκειτο τὰ ποιήματα ταῦτα νὰ διαμείνωσι ζῶντα ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἔθνους. Ἀπαξ δὲ παραδεχθέντες τὴν ὑπαρξιν ἐταίρις τοῦτο προτιθεμένης, δὲν βλέπομεν διατὶ νὰ μὴ μετεδόθησαν δι' αὐτῆς τὰ ἐπὶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἀπὸ μνήμης ἀδοκηθῇ.

Τὰ δύο τελευταῖα κεφάλαια τῶν ἐκδοθέντων τόμων τοῦ Κ. Μιούρ περιστρέφονται περὶ ἀντικείμενον τόσον ἀμέσως συναχόμενον μετὰ τῶν ὁμηρικῶν ζητημάτων, ὥστε ὑπῆρχε καιρὸς κατ' ἂν αὐτὸ ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ μόνη βᾶσις τοῦ ὅλου ζητήματος; εἶναι δὲ τοῦτο τὸ περὶ τῆς ἐποχῆς κατ' ἣν ἡ γραφὴ εἰσῆχθη ἢ καὶ ἐγένετο κοινὴ ἐν Ἑλλάδι. Ἄν ἡ Ἰλιάς καὶ ἡ Οδυσσεια ἐγράφησαν κατ' ἀρχάς, ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ Βολφίου καὶ τῶν ἀμέσων ὁπαδῶν αὐτοῦ ὡς πρόβλημα σχεδὸν ταυτιζόμενον μετὰ τοῦ ἄλλου, ἂν τὰ ποιήματα ταῦτα συνετάχθησαν ὑπὸ σχῆμα συνεχὲς καὶ ἄρτιον. Διὰ τοῦτο οὐδὲν μέρος τῆς φιλολογικῆς ταύτης ἀμοιβετητικῆς ἐνυζητήθη θερμότερον. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως τῆς συζητήσεως, εἰ καὶ ἐπέχουσε νῖον φῶς ἐπ' αὐτῆς, ἀλλὰ παρήγαγε, πιστεύομεν, καὶ τὴν κοινὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ ἐπιρροὴ τῶν συμπερασμάτων αὐτῆς δὲν εἶναι ὅσον σπουδαία κατ' ἀρχάς ὑπελήθη. Αἱ ἐπιμελέσταται καὶ ἐμβριθέσταται ἐρευνᾶι τοῦ Κ. Μιούρ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θεωροῦσιν οὐ μόνον τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γραφῆς εἰς φιλολογικὰς συγγραφάς, ἀλλὰ καὶ τὸν χρόνον καὶ τὴν ἐκτασιν τῆς γαστρίσεως αὐτῆς ἐπὶ ἐπιγραφῶν καὶ μνημείων. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ πρῶτον μόνον μέρος τῶν ἐρευνῶν τούτων συνέχεται μετὰ τὸ ὁμηρικὸν ζήτημα καὶ ὁμολογοῦμεν μὲν ὅτι δι' αὐτῶν προσέθηκε συνεισφοράν πολὺτιμον εἰς τὴν φιλολογικὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὸν Ὅμηρον ὅμως ἀρνούμεθα ἢ ὅτι μᾶς ἐπείσεν ὅτι

μενος τὸ ἐπίπρασ ἐν ὑπαίθρῳ ἢ ἐν μέτῳ ἐρημιῶν, τὰ ἐπὶ αὐτοῦ ἦσαν γραπτὰ ἀνέκαθεν, ἢ ὅτι ἦσαν ἀνάγκη νὰ εἶναι γραπτὰ. Ὅσον δυσκατανόητος καὶ ἀνφρίνηται εἰς τὰς νεωτέρας; ἡμῶν ἔξεις ἢ σύνθεσις καὶ τοῦ Οὐχλτασκόπου, ὡς καὶ εἰς τὰ πινυρχαία ἀπομνημονεύσεις ἀγγράφων ποιημάτων τοιαύτης ἐκτάσεως, ἀλλ' ὅτι αὕτη δὲν εἶναι ἀθύρησις ἀπεδείχθη διὰ διαφόρων παραδειγμάτων, ἐκτὸς ὅτι καὶ ἡ ἀναλογία ὅλης τῆς πινυρχαίας ἐλληνικῆς φιλολογίας ταῦτο φρίνηται ἐνδεικνύοντα. Ἡμεῖς μὲν ὅτι ἀκόμη ἐπὶ χρόνῳ κατὰ σύγκρισιν μεταγενεστέρων ἢ ἀπὸ μνήμης ἀπαγγελία ἦν ὁ μόνος τρόπος τῆς διαδόσεως, ἢ, ἂν ἡ ἐκρηκτικὴ ἐπιτρέπεται, τῆς δομητικῆς τῆς ποιήσεως ἐν Ἑλλάδι. Πῶς νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ τόσον ἀρχαιότερα ἐλληνικὰ ἐπὶ διαδίδαντο κατὰ τῶν ἄλλων; Καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι αὐτὸς ὁ Ὅμηρος, ἂν ὅχι καὶ οἱ διάδοχοί του, ἐπρεπε νὰ δύναται ν' ἀπαγγέλλῃ τὸ ὅλον τῶν ποιημάτων του; Διότι εἰς τὴν ἡμετέραν πρόθεσιν ὀλίγον συμβάλλεται ἂν ὁ Ὅμηρος ἔγραψεν ὁ ἴδιος, ἐν ὅτῳ δὲν δυνάμεθα ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ἡ γραφὴ ἦν κοινὴ καὶ εὐχρηστὸς εἰς βιβλίον ἂν οὐδ' ὁ θερμότερος αὐτῆς συνήγορος δύναται νὰ παραδεχθῇ. Ἡ ὑπαρξὶς ἐνὸς μόνου ἢ δύο ἀντιγράφων τῆς Ἰλιάδος καὶ Οδυσσεύς δὲν ἤθελεν ἀπαλλάξαι τῆς ἀνάγκης τῆς διαδόσεως αὐτῶν διὰ προφορικῆς ἀπομνημονεύσεως ἐν σχολῇ ὁμηριδῶν διαδοχικῇ, ἂν ἐπρόκειτο τὰ ποιήματα ταῦτα νὰ διαμείνωσι ζῶντα ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἔθνους. Ἀπαξ δὲ παραδεχθέντες τὴν ὑπαρξιν ἐταίρις τοῦτο προτιθεμένης, δὲν βλέπομεν διατὶ νὰ μὴ μετεδόθησαν δι' αὐτῆς τὰ ἐπὶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἀπὸ μνήμης ἀδοκηθῇ.

Ταῦτα εἰσὶν ὀλίγα ἐκ τῶν πολλῶν καὶ περιεργολάτων ὁμηρικῶν ζητημάτων ἃ πραγματεύεται ὁ Κ. Μιούρ.

P.

Ο ΚΙΝΗΤΟΣ.

Τὴν μετάφρασιν τοῦ μυθιστορήματος τοῦ PIEN-ZOY, διαδέχεται σήμερον ἡ τοῦ ΚΙΝΗΤΟΥ, ποιήματος περιεργολάτου τοῦ Γάλλου Γαβριὴλ Φερρύ.

Οἱ ἐπιτεκνέμενοι τὴν Ἀμερικὴν, οὐ μόνον τὰς μεγάλας πόλεις, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐρημίας αὐτῆς, συναντῶσιν ἴσως πολλοὺς τῶν ἀτρομήτων τυχοδιωκτῶν, οἵτινες συρρέουσιν εἰς τὸν Νεὸν κόσμον πρὸς ἀναζήτησιν χρυσοῦ, ἢ θήραν ζώων ἐχόντων τὸ δέρμα πολυτίμον. Αἱ περιπλανήσεις, καὶ αἱ διεξοδικαὶ καὶ περιτετεῖς ἐξοιπορίαι αὐτῶν, γίνονται συνεχῶς ὑπόθεσις τερπνῶν συνάμα καὶ διδακτικῶν διηγήσεων, τὰς ὁποίας οὐδεμία χεῖρ ἐπιτηδεῖα ἀνέλαβε μέχρις ἐσχάτων νὰ καταστήσῃ γνωστὰς ἐν Εὐρώπῃ.

Ἀλλὰ τοῦτο ἐξεπλήρωσε τὸ λήξαν ἔτος πολλὰ εὐδοκίμως ὁ Κ. Γαβριὴλ Φερρύ. Τὴν ἱστορίαν, ἧς τιμᾶς τὴν μετάφρασιν ἐπιχειροῦμεν, διηγήθη πρὸς αὐτὸν κληγὸς τις τῆς Καναδικῆς, ποτὲ μὲν καλῆ-

κατέδ' ἐκ δὲ ἐνὶ διέτρεχον ἡλιόβλητοι μακρὰ σπηδία, οἱ δὲ χρυσοθήραι ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς ἀρκτον, συνηντήθησαν ἐξ ἀνάγκης. Ἀλλ' ἡ Ἀγγλοσ-
ξωνική φυλὴ προώδευσε πολὺ πλεόν της Ἰσπανικῆς,

Μεταξὺ τῶν προσώπων τοῦ δράματος, δύο οἱ ἐπι-
κρατέστεροι χαρακτήρες· καὶ διὰ μὲν τοῦ ἐνὸς δια-
στέλλεται τυχοδιώκτης Νορμανδὸς ἐκ τῶν πρώτων
κατακτητῶν τῆς Καναδικῆς, διὰ δὲ τοῦ ἄλλου χρυ-
σοθήρας, ἐξ ἐκείνων οἵτινες, εἰσβάλλοντες εἰς τὰς
ἐρήμους τῆς Μεξικῆς, μεταλλεύουσιν ἀκαμάτως αὐτάς.

Εὐκόλον ἄρα νὰ ἐννοήσῃ ὁ ἀναγνώστης πόσον πε-
ρίεργος καὶ θελκτικὴ ἡ ἀντίθεσις τῶν δύο τούτων
ἐτεροφύλων προσώπων.

Τὰ πολὺτιμα μέταλλα καὶ δένεατα, τούτα ἦσαν
τὰ κυριώτερα εἶδη τῆς ἐμπορίας εἰς ἃ ἐπεδόθησαν
τὸ πρῶτον οἱ Εὐρωπαῖοι κατὰ τὴν Ἀμερικὴν· τὰ
πλούτη δὲα μάλιστα ἐκ τῶν τελευταίων ἐκέρδισαν
ὕπερξαν μεγάλα. Τοσούτῳ δὲ εἶχον γενεὴ ἐπιζητήτα,
ὥστε κατεστάθησαν σπάνια, καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ
Ἰνδοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ εἰσχωρήσωσι καὶ εἰς τὰ ἐνδό-
τερα τῆς χώρας αὐτῶν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἔμποροι συνώδευον ἐνίοτε τοὺς
Ἰνδοὺς τούτους, ἐμορφώθη γενεὰ θηρευτῶν Εὐρω-
παίων, ἐπίσης δοκίμων, καὶ ἐπίσης ριψοκινδύνων.
Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν διατρίψαντες μῆνας ἢ καὶ ἔτη ἐν
κλήρῳ ἐν μέσῳ φυλῶν ἄγριων, παρεδέχθησαν τὰ ἥθη
τῶν Κοκκίνων, καὶ κατεθέλχθησαν τοσούτῳ ὑπὸ τοῦ
παραδόλου καὶ ἀσταθεοῦς ἐκείνων βίου, ὥστε κατεφρό-
νησαν τὰς τακτικὰς καὶ εἰρηνικὰς ἐξείς τοῦ πεπολι-
τισμένου.

Οἱ δραστήριοι οὗτοι ἄνδρες, γενόμενοι βραδύτερον
παισιγνωστοί, ὠνομάσθησαν ὕλοδρόμοι. Ὁ ἀριθμὸς
αὐτῶν εἶχεν αὐξήσει εἰς ἄκρον τὸ 1762 ἔτος, ὅτε ἡ
Γαλλία ἀπώλεσε πᾶσαν κυριαρχίαν ἐπὶ τῆς Καναδι-
κῆς· ἀλλὰ διασκορπισθέντες τότε, κατέκχησαν ἐντὸς
δασῶν, ἀπαξιῶντες νὰ συμβῶσι μετὰ τῶν Ἀγ-
λων, τῶν ὁποίων ἀπεστρέφοντο καὶ τὰ ἥθη καὶ τὴν
γλῶτταν.

Ἀλλὰ σήμερον, μόλις κατὰ τὰς μᾶλλον ἀκοινωνή-
τους χώρας τοῦ Νέου κόσμου ἀπαντῶνται τὰ λεί-
ψανα τῶν ὕλοδρόμων τούτων. Ἐνίοτε ἐν μέσῳ τῶν
ἄγριων ἡχοῦσιν ἀρχαῖα ἄσματα νορμανδικά, ἢ ἐπὶ
λιμνῶν, τὰς ὁποίας δὲν διασχίζουσιν ἀτμόπλοια, ἤ γίγας
βαθυπώγων ἐλαύνει σιωπηλῶς ἐπακτρίδα, ἢ ἀνάπτει
πορὰν μονήρη παρὰ τὰς ὄχθας αὐτῶν.

Μικρὸν ἔτι, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοί, αἱ ζῶσαι αὐταὶ
παραδόσεις ἄλλων χρόνων, θέλουσιν ἐκλείψει ἐξ ὀλο-
κλήρου!

Ἀλλ' ἂς ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τοὺς χρυσοθήρας.

Ὡς πρὸς τὴν ἀναζήτησιν τῶν πολυτίμων μεταλλῶν
κατὰ τὰς Ἰσπανικὰς ἀποικίας, συνέβη ὅτι καὶ ὡς
πρὸς τὴν ἀναζήτησιν τῶν δερμάτων κατὰ τὰς Γαλ-
λικὰς. Τὸν πυρετὸν τῆς ἀπληστίας διεδέχθη περίο-
δος πολὺ ἡπιωτέρα, καὶ μετὰ τὰς μεγάλας ἐκστρα-
τείας τὰς διοικουμένας ὑπὸ ἐμπείρων ἀρχηγῶν, ἐπηλ-
θον ἐκδρομαὶ ἀνεξαρτήτων τυχοδιωκτῶν.

Οἱ χρυσοθήραι εἶναι σύγχρονοι τῶν ὕλοδρόμων,
ἀμφότεροι δὲ πρόδρομοι τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τὰς ἐ-
ρημίας τῆς Ἀμερικῆς.

Οἱ μὲν ὕλοδρόμοι βαδίζοντες ἀπ' ἀρκτου πρὸς με-

σημβρίαν, οἱ δὲ χρυσοθήραι ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς ἀρ-
κτον, συνηντήθησαν ἐξ ἀνάγκης. Ἀλλ' ἡ Ἀγγλοσ-
ξωνική φυλὴ προώδευσε πολὺ πλεόν της Ἰσπανικῆς,
ἣτις ὑποχωρεῖ καὶ σήμερον ἐνώπιον τῆς ἀντιπάλου,
καὶ διαφέρει πολὺ αὐτῆς· διότι, ἐνῷ αἱ ὕλοδρόμοι
διακρίνονται διὰ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς καρτερίας τῶν
νεωτέρων κοινωνιῶν, οἱ χρυσοθήραι κατατῆκονται
ὑπὸ τῆς πυρετώδους ἀνησυχίας τῶν γηραιῶν. Οἱ
μὲν ὑποκύπτουσιν ἀγογγύστως εἰς τοὺς κόπους με-
μονωμένου βίου διάγοντες, οἱ δὲ ἐργάζονται ἐπ' ἐλ-
πίδι κέρδους ἀμέσου, καὶ ἀκόρεστοι ἐπιζητοῦσι πᾶσαν
εὐκαιρίαν ὅπως ἐκτραπῶσι πρὸς ἀπολαύσεις πάντη
ὕλικας.

Ἐν μέσῳ λοιπὸν τῶν βαθύτερων ἐρημιῶν καὶ τῶν
δασῶν τῆς Ἀμερικῆς παρίσταται τὸ δράμα τοῦ Κ.
Γαβριὴλ Φερρύ. Ἐμιμήθη τάχα ὁ συγγραφεὺς τὸν
Κούπερον; Τὸ καθ' ἡμᾶς, ὁ Γάλλος μυθιστοριογρά-
φος εἶν' εὐκρινέστερος τοῦ Ἀμερικανοῦ, ζωηρότερος
ἐκείνου κατὰ τὰς περιγραφάς, καὶ δραματικώτερος
κατὰ τὰς περιπετείας.

Ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ εἰπώμεν τὰ ὀλίγα ταῦ-
τα ὅπως κατστήσωμεν εὐκολωτέραν τὴν κατάληψιν τοῦ
μυθιστορήματος· δὲν εἶναι δὲ ἱσως περιττὸν νὰ προσ-
θέσωμεν καὶ πόθεν ἀρχεται ἡ διήγησις.

Μεταξὺ τοῦ Ἀγίου Σεβαστιανοῦ καὶ τῆς Βιλβάης,
ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Βισκαίας, ὑπάρχει ἐπίνειον ὀ-
νομαζόμενον Ἐλαγχόδη, ὅπου κατοικοῦσιν ἄλιεῖς,
γνωστὸν εἰς τοὺς λαθρεμπόρους καὶ τὰ πληρώματα
τῶν μικρῶν πλοίων.

Βλέπων μακρόθεν τοῦ, παρὰ τὰς ἀκτὰς βράχους
ἄνω τῶν ὁποίων κεῖνται αἱ οἰκίαι τῆς Ἐλαγχόδης,
ἐκλαμβάνεις αὐτοὺς ὡς μικρὰς ἀνωμαλίας τῆς γῆς
σκιαζόμενας ὑπὸ ὁμίχλης κυανωπῆς· πλησιέστερον ὁ-
μῶς ἡ σκηνὴ μεταβάλλεται· οἱ βράχοι φαίνονται κα-
θαρώτερον, ἡ ὁμίχλη ἀποχωρίζεται, καὶ τὸ σχῆμα
αὐτῶν καθίσταται εὐδιάκριτον.

Ὁ ὠκεανὸς τοξεύει ἀενάως κατὰ τοῦ μαυρωποῦ
ἐκείνων μετώπου τὰ διαυγῆ αὐτοῦ κύματα· αὐτὰ δὲ
διαρρέοντα ἀρροφὴ καὶ ἀργυρόφλεβα διὰ τῶν μυρίων
σχισμᾶδων τῶν βράχων, βαραιοῦνται μετὰ πατά-
γου εἰς τὰ παρακείμενα σπήλαια. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ
τοσούτου σάλου, στίφη πτηνῶν θαλασσοδίων ἐκπέμ-
ποντα φωνὰς ὀξείας, φαίνονται μυκτηρίζοντα τὴν ἀ-
σθένειαν τῶν κυμάτων, ἀναδραζόμενων ἀδιακόπως
ὑπὸ τῶν ἀγανῶν ἐκείνων χασμάτων.

Ἐνταῦθα, κατὰ τὴν ζοφεράν ταύτην τοποθεσίαν,
ἥς τινος ἡ ὄψις κατανύσσει βαθέως τὴν ψυχὴν, ἀρχε-
ται τὸ δράμα, τοῦ ὁποίου τὴν ζωηρὰν περιγραφὴν ὀφεί-
λομεν εἰς τὸν γλαφυρὸν κάλαμον τοῦ Κ. Γαβριὴλ
Φερρύ.

Τὸ μυθιστόρημα ἐπιγράφεται γαλλιστί, *Le Cou-
reur des bois*, ὅπερ μεθερμηνεύεται ἀκριβῶς διὰ τῆς
ἀρχαίας λέξεως ὁ ὕλοδρόμος, τὴν ὁποίαν ἤδη μετε-
χειρίσθημεν· ὡς γνωστοτέραν ὅμως καὶ κομφοτέραν,
προετιμήσαμεν τὴν λέξιν ὁ κυνηγός, σημαντικὴν ἄλ-
λως αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν οἱ ὕλοδρόμοι τρέχουσιν
εἰς τὰ δάση.

Τοὺς αὐτόχθονας Ἰνδοὺς τῶν δύο Ἀμερικῶν, τοὺς

ὁποῖους οἱ Γάλλοι καλοῦσι *Reaux - rouges*, ὡς ἔχον-
τας τὸ δέρμα ἐρυθρὸν, ἐδυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ ὀνο-
μάσωμεν ἐρυθρόχρους, ἐρυθροπροσώπους, ἐρυθρώ-
δεις, ἢ καὶ, κατὰ μετέρραπιν ἀπρέγκλιτον, ἐρυθρο-
δέρμονες. Ἄλλ' ἐπειδὴ τοὺς μὲν μελάγχρους ὀνομά-
ζομεν συνήθως μαύρους, ἡμᾶς δὲ αὐτοὺς *Λευκοὺς*,
ἐνομίσαμεν ὅτι καὶ συμφωνώτερον πρὸς τὰ παραδεδαγ-
μένα, καὶ συντομώτερον εἶναι τὸ νὰ εἰπώμεν καὶ τοὺς
Reaux - rouges, *Κοκκίνοις*.

Ο ΚΥΝΗΓΟΣ δὲν εἶναι ἀρρενωπὸς ὡς ὁ ΡΙΕΝ-
ΖΗΣ, ἀλλ' οὐδὲ θηλυδρίας, ὡς πολλάκι τῶν μυθι-
στοριῶν ἐκείνων αἵτινες κατέκλυταν ὡς χεῖμαρρος
τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν· διότι ἡ *Πανδώρα*, κα-
ταταχθεῖσα ἐξ ἀρχῆς διὰ τῆς προκηρύξεως αὐτῆς
μετὰ τῶν φιλολογικῶν συγγραμμάτων τῶν ἀποτεινο-
μένων ἰδίως πρὸς τοὺς δεχομένους τὴν ὠφέλειαν διὰ
τοῦ διαβατηρίου τῆς τέρψεως, ἐμμένει ἀπραταλεύ-
τως εἰς τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὑπόσχεσιν, τοῦ νὰ σέβεται
μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαδείας τὰ ἥθη.

Ν. Δ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

Ο ΑΠΟΞΥΟΜΕΝΟΣ.

Κατὰ τὸ προπαρελθὸν ἔτος ἀνευρέθη ἐν Ῥώμῃ
κατὰ τὰς πρὸς περίθαλψιν ἀπόρων ἐργατῶν ὑπὸ τοῦ
Γαλλικοῦ στρατοῦ γενομένης ἀνασκαφῆς, τὸ ἐνταῦθα
εἰκονιζόμενον ἄγαλμα, ἀνώτερον μὲν τοῦ φυσικοῦ με-
γέθους, ἐξαιρετέου δὲ διατηρήσεως, καὶ τέχνης ὡραι-
ότητος, παριστῶν νεανίαν διὰ στλεγγίδος ἀποξέοντα

τοῦ σώματος τοῦ μετὰ τὴν πάλην, ἢ ἄλλο τι ἀγώ-
νισμα, τὸν ἰδρώτα, τὸ ἐλαῖν καὶ τὴν κόπιν. Ὁ
Πλίνιος ἐν Φυσικῆς Ἱστορίας βιβλ. 34, κεφ. 8, §.
19, ἀναφέρει περίφημόν τινα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀν-
δριάντα, ἔργον τοῦ Πολυκλείτου, καὶ γνωστὸν ὑπὸ
τὸ ὄνομα τὸ *Ἀποξοόμενος*. Τινὲς τῶν Ἀρχαιολό-
γων ἐπρότειναν λοιπὸν εἰκασίαν ὅτι τὸ εὑρεθὲν ἄγαλ-
μα εἶναι αὐτὸ τὸ μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Πλινίου, ἢ
κἄν ἐκείνου ἀντίγραφον, καὶ ἡ ὑπόθεσις αὕτη δὲν φαί-
νεται ἐντελὲς ἀπίθανος.

Ὁ Πολύκλειτος, καλλιτέχνης Ἀργεῖος, ἐργαζό-
μενος ὑπὲρ τῆς φιλογομναστούσης φυλῆς τῶν δω-
ριέων, ἦτον ἐπόμενον νὰ διαπρέπη εἰς τὴν παράστα-
σιν ἀνδριάντων γυμναστικῶν, καὶ τοῦτο ῥητῶς περὶ
αὐτοῦ μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων. Ἀλλ' ἐπίσης
μανθάνομεν παρ' αὐτῶν ὅτι ἰδίως ἔχαιρε παριστῶν
τὴν νεανικὴν ἢ μᾶλλον προσηδικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ
ἀθλητικοῦ σώματος, καθ' ἣν ἡ τῶν νεύρων καὶ μυό-
νων ἐξόγκωσις δὲν καταττρέφει ἀκόμη τὴν συμμε-
τρίαν τῆς ἰδανικῆς καλλονῆς. Τοιοῦτος ἦν αὐτοῦ ὁ
διαδούμενος, δηλ. ἀθλητῆς νικῆτας, καὶ ἀνεδέων
ταινίαν εἰς τὴν κεφαλὴν του, εἰς δαῖγμα τῆς νίκης
του, ὃν ὁ Πλίνιος χαρακτηρίζει ὡς *ἀβρῶς* νεανικόν,
τοιοῦτος ὁ δορυφόρος του, ὃν ὁ αὐτὸς λέγει *παῖδα*
ἀνδρώδη· τοιοῦτοι, ἦτοι πρόσηβοι καὶ αὐτοί, ἦταν οἱ ἀ-
στραγαλίζοντές του, διότι ὁ Λουκιανὸς τοὺς ἀποκαλεῖ
Γανυμήδην καὶ Ἑρώτα· τοιαύτη τέλος, δηλ. τῇ ἀνδρικῇ
ῤώμῃ τὴν γυναικεῖαν καλλονὴν ἐνοῦσα, ἡ *Ἀμαζών*
του ἐκείνη, ἥτις ἐνίκησεν ἐν συναγωνισμῷ τὰ ὅμοια
ἔργα διαφόρων τῶν ἐπισημοτέρων συγχρόνων ἀριστο-
τεχνῶν, καὶ μετὰ τὸν ἄλλον τὸ τοῦ Φειδίου.

Ἐκ τούτων φαίνεται ἀναμφισβήτητον ὅτι καὶ ὁ
Ἀποξοόμενος ἐκεῖνος, οὗ μόνον τὸ ὄνομα μᾶς εἶναι
γνωστὸν, ἦτον ἀθλητικὸς ἀνδρίας καὶ αὐτὸς, παρι-
στῶν ὡς ὁ ἐν Ῥώμῃ ἀνευρεθείς, τὸν ἀθλητὴν εἰς τὴν
στιγμὴν τὴν μετὰ τὴν πάλην. Ὁ τοῦ Πολυκλείτου
ἦτον πιθανῶς χαλκοῦς, ὡς ἠξέυρομεν τοῦτο περὶ
τοῦ *Διαδουρένου*, καὶ ὡς ἦσαν τὰ πλεῖστα τῶν
ἀγαλμάτων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ὅσα δὲν ἦσαν χρυ-
σελεφάντινα, ἢ δὲν ἐκόσμου· ἐξωθεν τ' ἀρχιτεκτο-
νικὰ τῶν ναῶν μέρη. Ὁ εὑρεθείς ἐπομένως ἐδύνατο νὰ
ἦτον ἐκείνου ἀντίγραφον, ὡς ὁ ἐν τῷ Βρεττανικῷ
Μουσεῖῳ λίθινος δισκοδόλος εἶναι ἀντίγραφον τοῦ
περίφημου χαλκοῦ δυσκοδόλου τοῦ Μυρρώνος. Ἡ
μόνη δὲ ὁπωσοῦν ἰσχυρὰ ἐνστάσις κατὰ τῆς ἀποδό-
σεως τοῦ ἔργου τούτου εἰς τὸν Πολύκλειτον, εἶναι
ὅτι αὐτὸ δὲν φαίνεται τόσον νεανικόν, ὥστε νὰ
θεωρηθῇ ὡς προϊόν τῆς ἐκείνου γλυφίδος. Ἀπεικονί-
ζομεν ὅμως ἐνταῦθα ἐν μεγαλητέραις διαστάσεσι καὶ
ἀκριβῶς διαγεγραμμένην τὴν κεφαλὴν τοῦ αὐτοῦ
ἀγάλματος, ὥστε ἕκαστος νὰ κρίνῃ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἂν
δὲν δύναται νὰ εἶναι αὐτὸ ἔργον τοῦ καλλιτέχνου,
οὗ ἡ τέχνη, νομίζομεν, δύναται μάλιστα νὰ χαρα-
κτηρισθῇ διὰ τοῦ *ἐναγωνίου* Ἑρμοῦ, ἐφήβου εἰς τὴν
ἀνδρικὴν ἡλικίαν μᾶλλον προτεγχίζοντος, ἢ προσήβου
εἰς τὴν παιδικήν, ὃν ἐπλασεν ἐν Λυσιμαχίᾳ.

Καὶ τοῦ Λυσίππου, τοῦ διαδόχου τοῦ Πολυκλείτου
ἐν τῷ Σικυονίῳ ἐργαστηρίῳ, ὑπῆρξεν *Ἀποξοόμενος*